



Aanwijzing verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden (aanwijzing wet justitiële en strafvorderlijke gegevens)

Categorie: Informatieverstrekking

Rechtskarakter: Aanwijzing i.d.z.v. artikel 130 lid 4 Wet RO (nieuw)

Afzender: College van procureurs-generaal

Adressaat: Hoofden van de parketten

Registratienummer: 2010A016

Datum vaststelling: 05-07-2010

Datum inwerkingtreding: 01-08-2010

Geldigheidsduur: 31-07-2014

Publicatie in Stcrt.: PM

Vervallen: Aanwijzing wsjg (2007A018)

Relevante beleidsregels: Aanwijzing OM-afdoening (2007A007), Aanwijzing Wet politiegegevens (2008A017)

Wetsbepalingen: Wjsg, titel 2A, artt. 39b, 39e, 39f, 39g en 39i Wjsg

Jurisprudentie: –

Bijlage(n): 1

I. Samenvatting

Doel

Deze aanwijzing heeft ten doel het kader aan te geven voor verstrekking van strafvorderlijke gegevens uit alle bestanden van het Openbaar Ministerie aan betrokkenen en derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden.

Dit kader wordt gevormd door twee dingen te regelen. Ten eerste wordt aangegeven op welke wijze de wet moet worden toegepast. Dit gebeurt door uitleg te geven over de betekenis en werking van verschillende wettelijke bepalingen en schematisch de juiste wijze van toepassing van de wet weer te geven. Ten tweede geeft deze aanwijzing aan in welke gevallen en onder welke voorwaarden en aan wie het Openbaar Ministerie het tot zijn taak rekent om informatie te verstrekken.

II. Achtergrond

De Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (hierna: Wjsg) is een wettelijke regeling die waarborgen omvat voor een zorgvuldige omgang met strafvorderlijke gegevens door het Openbaar Ministerie. Strafvorderlijke gegevens worden in de Wjsg gedefinieerd als 'gegevens over een natuurlijk persoon of een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het Openbaar Ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg verwerkt'. Het verwerken van gegevens is elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens. Daarbij valt onder meer te denken aan verzamelen, ordenen, bewaren, wijzigen, raadplegen, verstrekken, samenbrengen en vernietigen van gegevens. Uit de definitiebepaling van het begrip strafvorderlijke gegevens volgt dat het Openbaar Ministerie voor de toepasselijkheid van de Wjsg de gegevens in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg moet verwerken. Dit betekent dat als de gegevens niet in een strafdossier of in een registratiesysteem van het Openbaar Ministerie zijn opgenomen, de Wjsg en de aanwijzing Wjsg niet van toepassing zijn. Als de gegevens bijvoorbeeld nog behoren tot de politieregisters, is de Wet politiegegevens van toepassing (zie hoofdstuk IX §2).

Anders dan het geval was bij de aanwijzing Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), ziet de aanwijzing Wjsg op alle geautomatiseerde systemen (dus niet alleen COMPAS/GPS en de hogerberoepssystemen, maar ook systemen als DECOS, GPS en Tijdelijke Registers COMPAS (zie hoofdstuk IX § 7)).

De aanwijzing is gebaseerd op titel 2A van de Wjsg, meer in het bijzonder op de artt. 39b, 39e, 39f, 39g en 39i Wjsg. Aanleiding voor het opstellen van deze aanwijzing is de inwerkingtreding van titel 2A van de Wjsg op 1 september 2004. De Wjsg vervangt de Wbp voor het Openbaar Ministerie bij de verwerking van strafvorderlijke gegevens. De aanwijzing vormt deels de vervanging van de aanwijzing Wbp, maar is ook aangevuld met andere onderwerpen zoals de rechten van betrokkenen (betrokkene: degene op wie een strafvorderlijk gegeven betrekking heeft, vgl. art. 1 aanhef en sub f Wbp) op



kennisname van op hen betrekking hebbende strafvorderlijke gegevens.

Inhoudsopgave

- I. Samenvatting
- II. Achtergrond
- III. Bevoegdheidsverdeling
- IV. Verstrekking aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden
 1. Inleiding
 2. Beginselen bij informatieverstrekking
 3. Beoordelingsstructuur
 4. De ontvangers
 - a) het voorkomen en opsporen van strafbare feiten
 - b) het handhaven van orde en veiligheid
 - c) het uitvoeren van toezicht op het naleven van regelgeving
 - d) het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing
 - e) het beoordelen van de noodzaak tot het treffen van een rechtspositionele of tuchtrechtelijke maatregel
 - f) het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn
 - g) samenwerkingsverbanden
 5. Verstrekking aan overige ontvangers
 6. Rol van de helpdesk en de privacymedewerkers bij de dienstonderdelen
- V. Verstrekking op basis van art. 39g jo. art. 14 Wjsg (Wettelijke restcategorie)
 1. Inleiding
 2. Voorwaarden
 3. Procedure
 4. Verantwoordelijkheden
- VI. Rechten van betrokkene op inzage
- VII. Rechtsbescherming
- VIII. Wettelijke verplichting tot het verstrekken van informatie
 1. Inleiding
 2. Beoordeling
 3. Voorbeelden
- IX. Bijzondere onderwerpen
 1. Wetenschappelijk onderzoek
 2. Verantwoordelijkheid ten aanzien van verstrekking uit politieregisters
 3. Verstrekking van vonnissen
 4. Verstrekkingmogelijkheden bij sepot 02 of vrijspraak
 5. Informatie over overledenen
 6. Historische overzichten
 7. Tijdelijke registers
 8. GVO-module

Bijlage I Samenwerkingsverbanden

Belangrijkste paragrafen

De belangrijkste onderdelen van deze aanwijzing zijn de 3^e en 4^e paragraaf van het derde hoofdstuk IV (de beoordelingsstructuur voor verstrekking aan derden en de categorieën ontvangers). Die paragrafen geven aan hoe een verstrekkingvraag moet worden beoordeeld en aan wie strafvorderlijke informatie kan worden verstrekt.

III. Bevoegdheidsverdeling

Het College van procureurs-generaal

Het College van procureurs-generaal is de verantwoordelijke voor de verwerking van strafvorderlijke gegevens (art. 39a lid 1 Wjsg). Dat betekent dat het College verantwoordelijk is voor en beslissingsbe-



voegd is over alle verstrekkingen. Het College mandateert de beslissingsbevoegdheid ten aanzien van standaardverstrekkingen en verzoeken op basis van art. 39i Wjsg (rechten van betrokkene op inzage) aan de hoofden van de dienstonderdelen (zie hoofdstuk IV § 6).

Het hoofd van het dienstonderdeel

De hoofden van de parketten (hoofdofficieren van justitie en hoofdadvocaten-generaal) voeren het beheer over hun gegevensverwerking (art. 39a lid 2 Wjsg). Hetzelfde geldt voor de hoofden van de andere dienstonderdelen van het Openbaar Ministerie (BVOM, CVOM, BOOM). Het College machtigt hen tot en mandateert aan hen het beheer over hun gegevensverwerking. Zij beslissen namens het College over verstrekking in de zogenaamde standaardgevallen (zie hoofdstuk IV § 6) en verzoeken op basis van art. 39e, 39i en 39m Wjsg. Wanneer door bijzondere omstandigheden een in beginsel standaardverstrekking gevoelig, of op een andere manier niet-standaard wordt, dient zo'n geval aan de helpdesk privacy van afdeling bestuurlijke en juridische Zaken (BJZ) van het Parket-Generaal (hierna helpdesk privacy PaG) te worden voorgelegd, omdat het niet valt onder het mandaat van het College van procureurs-generaal aan de hoofden van de dienstonderdelen. De instemming van de helpdesk-privacy geldt in die gevallen als een specifiek mandaat van het College om aldus in het betreffende geval te beslissen.

De hoofden van de dienstonderdelen kunnen de beslissingsbevoegdheid ten aanzien van bovengenoemde standaardverstrekkingen en verzoeken op basis van 39e, 39i en 39m Wjsg doormandateren aan medewerkers van hun dienstonderdeel.

De hoofden van de dienstonderdelen dragen zorg voor de aanstelling van een (specialistisch) privacymedewerker op hun dienstonderdeel. Ook wordt in vervanging van de privacymedewerker voorzien.

De officieren van justitie, advocaten-generaal of andere medewerkers van het dienstonderdeel

Zij die de bevoegdheid van het College doorgemandateerd hebben gekregen van het hoofd van een dienstonderdeel, beslissen namens het College over verstrekking in de zogenaamde standaardgevallen (zie hoofdstuk IV § 6) en verzoeken op basis van art. 39e, 39i en 39m Wjsg.

IV. Verstrekking van informatie aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden

1. Inleiding

Verstrekking van informatie uit COMPAS/GPS en de hoger-beroepssystemen aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden werd voorheen geregeld in de Aanwijzing verstrekking van strafrechtelijke gegevens aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden (Aanwijzing Wbp). Bij de inwerkingtreding van de Wjsg komt het regime van de Wbp voor de verstrekking van deze informatie te vervallen en wordt het vervangen door titel 2A Wjsg. De verstrekking aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doelen wordt geregeld in de artikelen 39b, 39f en 39g van de Wjsg.

Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd. Allereerst volgt hieronder een uiteenzetting van enkele beginselen en uitgangspunten bij verstrekkingen, daarna volgt het beoordelingskader, de categorieën van ontvangers, rechtsbescherming, verstrekking aan overige ontvangers, bevoegdheidsverdeling en tenslotte de rol van de helpdesk privacy PaG en de privacymedewerkers bij de dienstonderdelen. Verstrekkingen aan en binnen samenwerkingsverbanden worden nader beschreven in de bijlage bij deze aanwijzing.

2. Beginselen bij informatieverstrekking

Een aantal algemene beginselen en uitgangspunten geldt voor de beoordeling van alle verstrekkingen aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden, tenzij sprake is van een wettelijk verplichting te verstrekken (zie hoofdstuk VIII).

geen plicht, maar een bevoegdheid

De Wjsg kent geen verplichting aan derden strafvorderlijke gegevens te verstrekken, maar schept een bevoegdheid. De grenzen van die bevoegdheid zijn uitgewerkt in de Wet en deze aanwijzing. Dat betekent dat een verzoeker die behoort tot één van de benoemde categorieën van ontvangers in deze aanwijzing (hoofdstuk IV § 4) nooit recht op informatie kan ontlenen aan deze aanwijzing. Er zal altijd



een afweging dienen plaats te vinden (waarover meer in hoofdstuk IV § 3).

geen service

Het verstrekken van strafvorderlijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden is alleen mogelijk als het past binnen de taakuitoefening van de officier van justitie/advocaat-generaal en voor zover dit genoodzaakt wordt door een zwaarwegend algemeen belang (zie hierna onder hoofdstuk IV § 4). Dat betekent dat strafvorderlijke gegevens niet mogen worden verstrekt op grond van het enkele belang dat de derde daarbij heeft.

meer zekerheid omtrent de strafrechtelijke vervolging

Uitgangspunt is dat in beginsel alleen strafvorderlijke gegevens worden verstrekt, indien er een vonnis is van de strafrechter. Verstrekking in een eerder stadium is alleen mogelijk als het Openbaar Ministerie is gebleken van spoedeisende belangen om eerder te verstrekken én de strafzaak (strafvorderlijk) is beoordeeld door het Openbaar Ministerie.

passief/actief

Uit de Wjsg volgt dat de officier van justitie/advocaat-generaal zowel actief (op eigen initiatief) als passief (op verzoek) informatie kan verstrekken voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden.

Bij alle vormen van verstrekking van strafvorderlijke gegevens moet rekening gehouden worden met het feit dat het Openbaar Ministerie niet alleen een grondslag moet hebben om te verstrekken, maar dat er tevens een grondslag voor de ontvanger moet zijn om te ontvangen. Ook de beantwoording van de vraag of er een grond is om te ontvangen, is ter beantwoording van het Openbaar Ministerie (art. 39f lid 2 aanhef en sub a Wjsg).

subsidiariteit, noodzakelijkheid/ proportionaliteit en evenredigheid

Bij het beoordelen van de vraag of, en zo ja in welke vorm, informatie kan worden verstrekt, zijn de beginselen noodzakelijkheid, proportionaliteit, evenredigheid en subsidiariteit nauw met elkaar verweven.

Indien het doel van de ontvanger op andere, minder inbreuk op de privacy makende, manier dan via verstrekking van strafvorderlijke gegevens door het Openbaar Ministerie door verzoeker kan worden bereikt, blijft verstrekking achterwege (subsidiariteit). Als zich bijvoorbeeld in een dossier informatie bevindt van de Kamer van Koophandel (KvK), dan zal door een verzoeker in beginsel eerst moeten worden bezien of deze informatie direct van de KvK kan worden verkregen. Is dat niet het geval, dan is in beginsel voldaan aan het subsidiariteitsvereiste.

Verstrekking van méér informatie dan nodig voor het nastreven van een van de in art. 39f Wjsg genoemde doeleinden, dient te allen tijde achterwege te blijven (noodzakelijkheids criterium). Dat kan betekenen dat de officier van justitie een brief schrijft waarin die informatie is vevat. Aangezien werklast een negatieve invloed kan hebben op dit uitgangspunt, zijn in de praktijk ook alternatieven toepasbaar gebleken. Zo kan bijvoorbeeld worden bekeken welke pagina's uit een bepaald PV kunnen worden verstrekt zonder het hele PV te verstrekken. Uitgangspunt moet in ieder geval de selectie van informatie blijven, opdat niet meer wordt verstrekt dan nodig is voor het doel van de verstrekking. Het is op basis van de Wjsg niet aan de ontvanger om te bepalen welke strafvorderlijke gegevens deze nodig heeft, maar aan het Openbaar Ministerie.

Ook de vorm van verstrekking is van belang. Als door de wijze van verstrekken een onnodige of onevenredige inbreuk op de privacy van een betrokkene wordt veroorzaakt, blijft verstrekking in die vorm achterwege, tenzij het ook in een vorm kan worden verstrekt die de inbreuk niet of niet onevenredig veroorzaakt, bijvoorbeeld door te anonimiseren, door delen weg te laten, een samenvatting te geven of enkel mededeling te doen van de relevante informatie. Bij deze beoordeling kan het bijvoorbeeld van belang zijn dat een zaak is geseponeerd. Dat zou de schending van de privacyrechtelijke belangen van betrokkene onevenredig groot kunnen maken.

contra-indicatie

Bij een contra-indicatie wordt in beginsel géén informatie verstrekt. Een contra-indicatie maakt een in principe standaardverstrekking tot niet-standaard. Wanneer ondanks de aanwezigheid van een contra-indicatie het voornemen bestaat om te verstrekken, wordt de helpdesk privacy PaG om instemming verzocht. De helpdesk beziet – met inachtneming van de wettelijke verplichtingen en het beleid van het College – of de verstrekking ondanks de contra-indicatie toch mogelijk is. Verder wordt betrokkene (degene op wie de informatie betrekking heeft) gehoord, tenzij zwaarwichtige redenen (zoals grote spoed) zich daartegen verzetten.



De volgende omstandigheden worden in ieder geval aangemerkt als contra-indicaties:

- sepot (tenzij de aard van de sepotcode zich niet tegen verstrekking verzet, bijvoorbeeld ander dan strafrechtelijk ingrijpen prevaleert);
- vrijspraak;
- zaak is nog niet beoordeeld;
- ontvanger is niet genoemd in hoofdstuk IV § 4 van deze aanwijzing;
- strijdigheid met andere uitgangspunten van deze paragraaf.

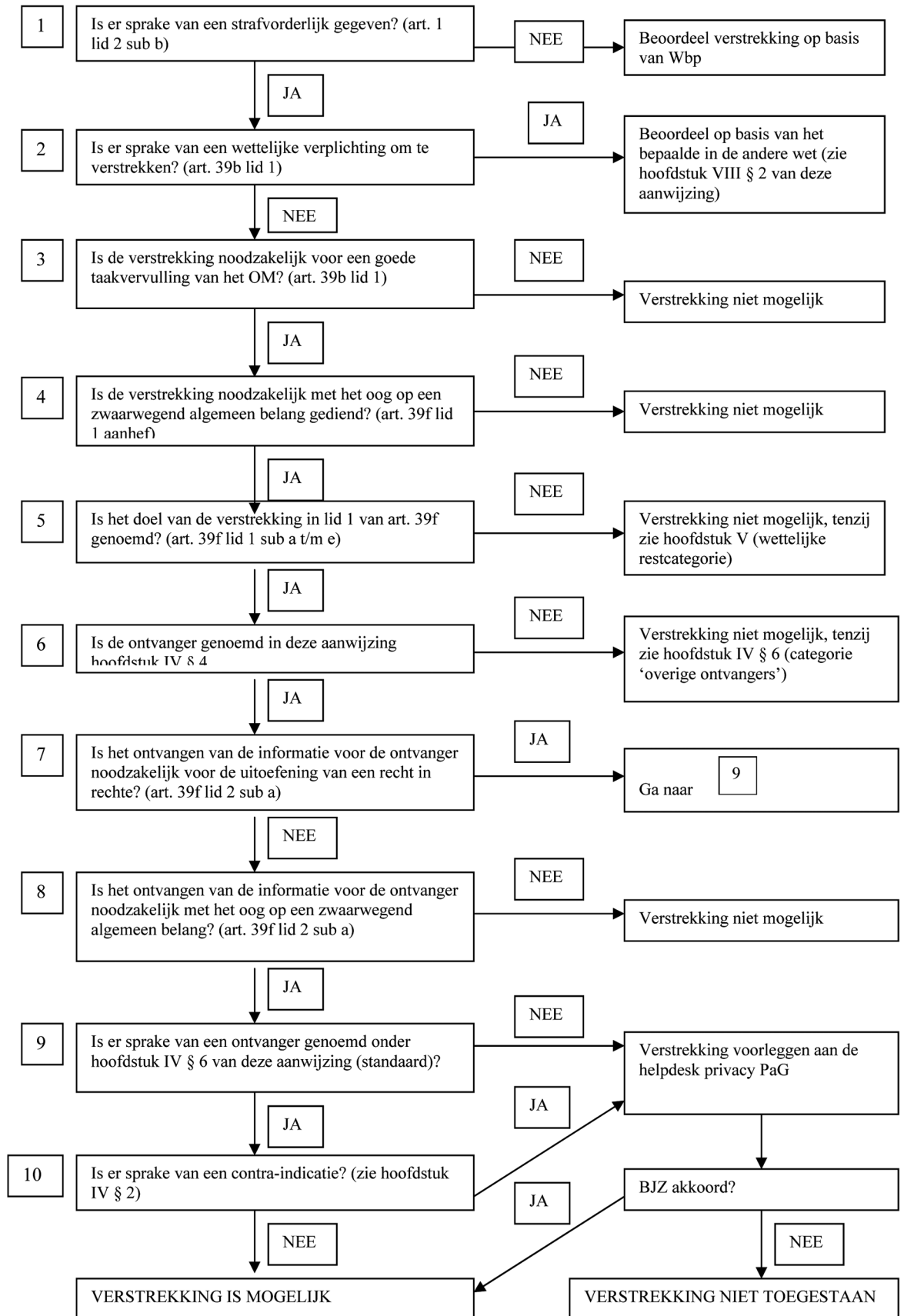
→ In alle gevallen waarin twijfel bestaat over het al dan niet bestaan van een contra-indicatie, wordt de helpdesk privacy PaG daaromtrent geraadpleegd.

verstrekking aan journalisten

Een journalist maakt, gezien zijn functie, informatie waarover hij beschikt veelal openbaar. Openbaarmaking is geen doel van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens. Als een journalist een verzoek tot het verstrekken van inlichtingen doet, is daarom de Wet openbaarheid van bestuur van toepassing. Zie voor een speciale regeling hieromtrent de Aanwijzing voorlichting opsporing en vervolging.

3. Beoordelingsstructuur

Om de vraag te kunnen beantwoorden of strafvorderlijke gegevens kunnen worden verstrekt aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doelen, dient het onderstaande schema te worden doorlopen. Hieronder volgt de beoordelingsstructuur eerst schematisch. Daaronder wordt een toelichting op de verschillende stappen gegeven.





Toelichting op het schema

Ad 1) Om te kunnen beoordelen of de Wjsg van toepassing is op de voorgenomen verstrekking, moeten de te verstrekken gegevens voldoen aan de definitie van strafvorderlijke gegevens (zie ook hoofdstuk I). Is dat niet het geval, dan zal op basis van de Wbp moeten worden bezien of er sprake is van persoonsgegevens. Zo ja, dan is de Wbp van toepassing mits aan de in die wet uiteengezette voorwaarden is voldaan. Is dat niet het geval, dan zal op basis van art. 13 Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO) moeten worden beoordeeld of de geheimhoudingsverplichting van de leden van het Openbaar Ministerie kan worden doorbroken.

Ad 2) Indien een wettelijke verplichting bestaat om informatie te verstrekken, vindt verder geen beoordeling op basis van de Wjsg plaats. Van de verzoeker kan in beginsel worden verlangd de wettelijke verplichting op basis waarvan het Openbaar Ministerie zou moeten verstrekken, aan te geven. De wijze waarop aan de verplichting invulling wordt gegeven (welke gegevens, termijnen enz.) dient te worden beoordeeld aan de hand van de wet die de verplichting schept. Zie over dit onderwerp tevens hoofdstuk VIII.

Ad 3) Indien geen wettelijke verplichting bestaat om te verstrekken, dient sprake te zijn van noodzakelijkheid voor een goede taakvervulling van het Openbaar Ministerie. De taak van het Openbaar Ministerie waarnaar wordt verwezen in de Wjsg is vastgelegd in art. 124 Wet RO. Een nadere uitwerking van die taak door het Openbaar Ministerie met betrekking tot de verstrekking van strafvorderlijke gegevens is te vinden in deze aanwijzing. Met name hoofdstuk IV § 4 vormt een invulling van die taak. Het behoort in beginsel tot de taak van het Openbaar Ministerie aan de aldaar genoemde instanties te verstrekken onder de overige voorwaarden die de Wjsg en deze aanwijzing stellen.

Ad 4) De vraag of met verstrekking een zwaarwegend algemeen belang wordt gediend, heeft ten doel een afweging te bewerkstelligen tussen de privacybelangen die worden geschaad bij verstrekking van informatie en het doel waarvoor die privacyinbreuk plaatsvindt. Gelet op artikel 8, tweede lid, van het EVRM dient onder het begrip 'zwaarwegend algemeen belang' te worden verstaan het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Vanwege het zwaarwegend algemeen belang «bescherming van de rechten van anderen» kunnen strafvorderlijke gegevens voor derden van belang zijn voor doelen die los staan van de strafrechtspleging (zie TK 28 886, nr. 3).

Ad 5) Op verstrekkingen op basis van art. 39g Wjsg (wettelijke restcategorie) na, dient er bij iedere verstrekking aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden die niet plaatsvindt op basis van een wettelijke verplichting, een doel te worden nagestreefd dat is genoemd in art. 39f lid 1 sub a t/m f Wjsg. Indien het doel niet is genoemd, is verstrekking op basis van art. 39f Wjsg niet mogelijk. Op het verstrekken van informatie op basis van art. 39g Wjsg zal in hoofdstuk V nader worden ingegaan.

Ad 6) Indien de potentiële ontvanger niet is genoemd in hoofdstuk IV § 4 van deze aanwijzing, bestaat er in beginsel geen grond om te verstrekken. In incidentele gevallen kan er gebruik worden gemaakt van de categorie 'overige ontvangers'. Zie voor verstrekkingen op die basis hoofdstuk IV § 5.

Ad 7) Onder de verdediging van een recht in rechte moet worden verstaan de situatie dat de ontvanger reeds in rechte is betrokken of een ander in rechte heeft betrokken. Ook de situatie dat iemand informatie nodig heeft om een ander in rechte te betrekken (bijvoorbeeld ten behoeve van het opstellen van een civiele dagvaarding) dient hieronder te worden verstaan. Als verzoeker slechts wil beoordelen of iemand in rechte zal worden betrokken, biedt art. 39f lid 2 sub a Wjsg geen grondslag om te ontvangen.

Ad 8) Zie 4)

Ad 9) De vraag of sprake is van een 'standaardverstrekking' is van belang om te weten of een voorgenomen verstrekking al dan niet aan de privacy-helptdesk PaG (zie hoofdstuk III en hoofdstuk IV § 6) moet worden voorgelegd. In hoofdstuk IV § 7 is uiteen gezet welke verstrekkingen aan welke ontvangers standaard zijn.

Ad 10) Een contra-indicatie maakt een verstrekking altijd niet standaard (zie hoofdstuk IV § 2).

4. De ontvangers

Op basis van art. 39f lid 1 Wjsg kunnen voor de aldaar genoemde doelen in ieder geval aan de volgende personen en instanties strafvorderlijke gegevens worden verstrekt.



Categorieën gemarkeerd met een <S>, zijn standaardverstrekkingen, zie hoofdstuk IV § 6.

a) het voorkomen en opsporen van strafbare feiten

Ten behoeve van het voorkomen en opsporen van strafbare feiten kunnen daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- <S> I KNVB en buitenlandse voetbalorganisaties;
- II Hulpverleningsinstanties op het terrein van de criminaliteitspreventie;
- <S> III Ambtenaren als bedoeld in de artikelen 141 en 142 Sv;
- IV Burgemeesters, Commissarissen der Koningin, en de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie;
- V Overheidsinstellingen (anders dan genoemd onder IV) en de particuliere werkgever als het gaat om bepaalde 'gevoelige' bedrijven/ instellingen (zoals bijvoorbeeld op het gebied van vervoer en transport, telecommunicatie en internet, beveiliging, financiën, onderzoek, onderwijs, kinderactiviteiten, energie, voedselvoorziening, kunst en oudheden);
- <S> VI Dienst voor het Wegverkeer;
- VII (Openbaar-)vervoersbedrijven.

b) het handhaven van de orde en veiligheid

Ten behoeve van het handhaven van de orde en veiligheid kunnen daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- <S> I KNVB en buitenlandse voetbalorganisaties;
- <S> II Burgemeesters, Commissarissen der Koningin, en de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie;
- III Overheidsinstellingen (anders dan genoemd onder II) en de particuliere werkgever als het gaat om bepaalde 'gevoelige' bedrijven/ instellingen (zoals bijvoorbeeld op het gebied van vervoer en transport, telecommunicatie en internet, beveiliging, financiën, onderzoek, onderwijs, kinderactiviteiten, energie, voedselvoorziening, kunst en oudheden);
- <S> IV Ambtenaren als bedoeld in art. 3 Politiewet 1993 en ambtenaren van de Koninklijke marechaussee;
- V Verhuurders van roerende of onroerende zaken geschikt voor bewoning of de uitoefening van een beroep of bedrijf;
- VI Nutsbedrijven;
- VII (Openbaar-)vervoersbedrijven.

c) het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving

Ten behoeve van het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving kunnen de daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- <S> I Bestuursorganen (waaronder de Belastingdienst, bedrijfsverenigingen, uitkeringsinstanties, subsidieverstrekkingen, inspecties, bijzondere opsporingsdiensten, De Nederlandsche Bank, Stichting Autoriteit Financiële Markten, de Pensioen- en Verzekeringskamer);
- <S> II OLAF (Office Européen De Lutte Anti-Fraude / Europees Bureau voor fraudebestrijding);
- III Curatoren (ten behoeve van een correcte afwikkeling van een faillissement in geval van faillissementsfraude);
- IV Bewindvoerders voorzover het strafbare feiten betreft waarvan de inhoud raakt aan de wettelijke verplichtingen van de onder bewind gestelde c.q. van de bewindvoerder;
- V Toezichthouders als bedoeld in artikel 5:11 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

d) het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing

Ten behoeve van het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing kunnen de daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- <S> I Alle (lokale) overheidsinstanties (voor zover geen bijzondere wettelijke bepaling van kracht is)

e) het beoordelen van de noodzaak tot het treffen van een rechtspositionele of tuchtrechtelijke maatregel

Ten behoeve van de beoordeling van de vraag of een rechtspositionele dan wel tuchtrechtelijke maatregel moet worden getroffen tegen een werknemer, vrijwilliger of een lid van een beroepsgroep, die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens een strafbaar feit waarvan duidelijk is dat twijfels kunnen doen rijzen over zijn behoorlijk (beroepsmatig) functioneren, dan wel ten aanzien van wie is gebleken van handelen dat gevaarstelling voor anderen oplevert of de integriteit van de overheid of



die beroepsgroep aantast, kunnen over betrokkene strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan tenminste de volgende instanties:

- I De (semi-)overheid als werkgever;
- II Werkgevers van ambtenaren als bedoeld in artikel 142 Sv
- III EU-instellingen en internationale organisaties (zoals bijvoorbeeld de NAVO);
- IV De particuliere werkgever als het gaat om bepaalde 'gevoelige' bedrijven/ instellingen (zoals bijvoorbeeld op het gebied van vervoer en transport, telecommunicatie en internet, beveiliging, financiën, onderzoek, onderwijs, kinderactiviteiten, energie, voedselvoorziening, kunst en oudheden);
- IV Instanties belast met toezicht op vrije beroepen, zoals de (plaatselijke) Deken van de Orde van Advocaten, de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, het Nederlands Instituut voor Register Accountants en de Inspectie voor de gezondheidszorg.

f) het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn

f.1) Voorzover noodzakelijk voor het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn, kunnen daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- I Slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn;
- II Bureau Slachtofferhulp;
- III Ambtenaren als bedoeld in de artikelen 141 en 142 Sv;
- IV Bureau maatschappelijk werk;
- V Raad voor de Kinderbescherming;
- VI Vertrouwensartsen;
- VII Gezondheidsdiensten en -instellingen;
- VIII Buro's voor Jeugdzorg;

f.2) Ten behoeve van de vergoeding aan het slachtoffer van de schade, die is ontstaan als gevolg van een strafbaar feit, kunnen de daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan:

- <S> I Degenen die rechtstreeks schade hebben geleden als gevolg van een strafbaar feit, voor zover geen sprake is van een geval waarop artikel 51d Sv betrekking heeft;
- <S> II Verzekeraars van direct betrokkenen;
- <S> III Uitkeringsinstanties;
- <S> IV Stichting Processen-Verbaal, met inachtneming van de Aanwijzing Verkeersongevallen;
- <S> V Buma/Stemra en Brein in geval van overtredingen van intellectuele eigendomsrechten;
- <S> VI ARBO-Diensten;
- <S> VII Ambtenaren als bedoeld in artikel 3 van de Politiewet en ambtenaren van de Koninklijke Marechaussee.

g) voorzover noodzakelijk voor de verwezelijking van de in § 4 a) – f) genoemde doeleinden kunnen daarvoor benodigde strafvorderlijke gegevens worden verstrekt aan samenwerkingsverbanden.

Zie hierover nader de bijlage bij deze aanwijzing.

5. Verstrekking aan overige ontvangers

Zoals in hoofdstuk IV § 2 naar voren is gekomen, vindt het Openbaar Ministerie het zijn taak aan de in hoofdstuk IV § 4 genoemde instanties te verstrekken onder de voorwaarden die de Wjsg en deze aanwijzing stellen. Dat wil niet zeggen dat het niet tevens tot de taak van het Openbaar Ministerie kan behoren om ter nastreving van de doelen die art. 39f stelt, aan andere personen of instanties informatie te verstrekken. In dat geval dient de volgende procedure te worden gevolgd:

- 1) De (voorgenomen) verstrekking wordt ter toetsing voorgelegd aan de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken (BJZ) van het Parket-Generaal.
- 2) Betrokkene zal, afgezien van bijzondere spoedgevallen, zo mogelijk worden gehoord teneinde hem in de gelegenheid te stellen verzet aan te tekenen.
- 3) Er dient nadrukkelijk te worden besloten op eventuele bezwaren die betrokkene naar voren brengt. Dit besluit zal een besluit op verzet zijn waartegen bezwaar en beroep als bedoeld in de Awb openstaat.
- 4) Er dient uitdrukkelijk te worden gemotiveerd waarom aan een ontvanger wordt verstrekt die in geen van de in hoofdstuk IV § 4 genoemde categorieën voorkomt.



6. Rol van de helpdesk en de privacymedewerkers bij de dienstonderdelen

Rol van de helpdesk privacy Parket-Generaal

De taak van de helpdesk is ervoor te zorgen dat het College invulling kan geven aan zijn verantwoordelijkheid op basis van art. 39a lid 1 Wjsg. Daartoe streeft de helpdesk eenduidig beleid na en draagt zij zorg voor kennisoverdracht aan de dienstonderdelen.

De helpdesk beoordeelt voorgenomen verstrekkingen in niet-standaardgevallen en voorgenomen verstrekkingen aan samenwerkingsovereenkomsten (zie bijlage) en 'overige ontvangers' (zie hoofdstuk IV § 5). Standaard zijn verstrekkingen op basis van hoofdstuk IV § 4, onder al, all, aVI, bl, bII, bIV, cl, cII, dl, f2I-VII van deze aanwijzing. Deze zijn met een '<S>' gemarkeerd. Verder beoordeelt de helpdesk standaardgevallen die door bijzondere omstandigheden gevoelig of op een andere manier niet-standaard zijn. Alle standaardverstrekkingen worden bij aanwezigheid van een contra-indicatie een niet-standaardverstrekking (zie hoofdstuk IV § 2).

De helpdesk is te bereiken via de interne mail: Helpdesk Privacy PAG (Den Haag).

Rol van de privacymedewerkers bij de dienstonderdelen

De rol van de privacymedewerkers bij de dienstonderdelen is om eenduidig beleid van verstrekkingen te bereiken binnen het dienstonderdeel, aanspreekpunt voor de helpdesk te vormen en zorg te dragen voor het voorleggen van (voorgenomen) verstrekkingen die ter beoordeling aan de helpdesk staan.

V Verstrekking op basis van art. 39g jo. art. 14 Wjsg (wettelijke restcategorie)

1. Inleiding

Art. 39f Wjsg vormt de hoofdregel voor het verstrekken van strafvorderlijke gegevens aan derden. De wet maakt daarop echter één uitzondering mogelijk. Die uitzondering is opgenomen in art. 39g Wjsg alwaar de artt. 14 en 15 Wjsg van overeenkomstige toepassing worden verklaard. Art. 14 Wjsg scheidt de mogelijkheid in bijzondere gevallen strafvorderlijke gegevens in andere gevallen dan art. 39f Wjsg regelt, te verstrekken. Art. 15 Wjsg heeft betrekking op wetenschappelijke onderzoeken, zie daarvoor nader hoofdstuk IX § 1.

2. Voorwaarden

Bij verstrekking op basis van art. 39g jo. art 14 Wjsg dient aan de volgende zes voorwaarden te zijn voldaan:

- 1) een zwaarwegend algemeen belang dient de verstrekking te vorderen,
- 2) de verstrekking dient voor een bijzonder doel noodzakelijk te zijn,
- 3) de Minister van Justitie dient toestemming te geven,
- 4) het dient te gaan om bijzondere gevallen,
- 5) de strafvorderlijke gegevens dienen omschreven te zijn,
- 6) verstrekking dient plaats te vinden onder de voorwaarden en conform de voorschriften die de Minister heeft gesteld.

Verder stelt art. 14 Wjsg dat:

- De Minister het CBP (College Bescherming Persoonsgegevens) een afschrift stuurt van zijn besluit,
- De strafvorderlijke gegevens mogen niet voor een ander doel worden gebruikt dat waarvoor zij zijn verstrekt, tenzij de Minister anders bepaalt,
- De Minister kan voorwaarden geven in verband met de verwerking en de verdere verwerking.

Toelichting

Ad 1) De betekenis is niet anders dan bij alle andere verstrekkingen van strafvorderlijke gegevens (zie IV § 3).

Ad 2) Deze voorwaarde heeft twee elementen. Ten eerste dient de verstrekking noodzakelijk te zijn voor het doel dat wordt nagestreefd. Dat is, net als de eerste voorwaarde, niets nieuws. Het tweede element is dat het doel dat wordt nagestreefd, een bijzonder doel moet zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verstrekkingen aan tijdelijke (onderzoeks)commissies of verstrekkingen naar aanleiding van bijzondere gebeurtenissen. De vraag of de verstrekking noodzakelijk is voor een bijzonder doel, is ter beoordeling van de Minister.

Ad 3) Het feit dat de Minister toestemming dient te geven, betekent in de praktijk dat een voorgeno-



men verstrekking via het College aan de Minister dient te worden voorgelegd.

Ad 4) Dat het dient te gaan om bijzondere gevallen impliceert dat zelfs ten behoeve van het nastreven van een bijzonder doel, de gegevensverstrekking geen regulier karakter mag krijgen.

Ad 5) Er dient te worden omschreven welke gegevens ten behoeve van het nastreven van het bijzondere doel worden verstrekt. Zonder bepaling welke gegevens zich voor verstrekking in deze bijzondere gevallen lenen, is het niet mogelijk de noodzakelijkheid van de verstrekking van die gegevens te beoordelen.

3. Procedure

Indien de verstrekking op basis van art. 39g jo. art 14 Wjsg is voorgenomen, zal de concrete en feitelijke invulling van de wettelijke procedure sterk afhangen van het bijzondere geval en – in aanvulling op de wettelijke vereisten – ad hoc worden bepaald.

4. Verantwoordelijkheden

Het Openbaar Ministerie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de verstrekking(en) conform de voorschriften en voorwaarden die de Minister daaraan heeft gesteld. De Minister draagt verantwoordelijkheid voor de inhoud van de te stellen voorwaarden, de noodzakelijkheid van de verstrekkingen, de kwalificatie en bepaling van het doel en de gevallen en de omschrijving van de strafvorderlijke gegevens.

VI. Rechten van betrokkene op inzage

Artikel 39i Wjsg verplicht het College van procureurs-generaal ertoe om een ieder op diens verzoek binnen vier weken mee te delen of en zo ja welke deze persoon betreffende strafvorderlijke gegevens zijn vastgelegd. Het recht op kennisneming biedt betrokkene de mogelijkheid om er achter te komen of over hem gegevens in een strafdossier of een geautomatiseerd systeem zijn vastgelegd en om te beoordelen of die gegevens juist zijn. Het recht dient er bijvoorbeeld niet toe de verdenking aan te vechten.

Dit recht is niet absoluut. De mededeling of en zo ja welke strafvorderlijke gegevens zijn vastgelegd kan achterwege blijven als dat noodzakelijk is in het belang van:

- a) de veiligheid van de staat,
- b) het voorkomen, opsporen en vervolgen van strafbare feiten,
- c) het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gesteld ten behoeve van de belangen onder b,
- d) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Op welke wijze het recht op inzage vorm kan krijgen in de praktijk, meldt de toelichting bij de tweede nota van wijziging (TK 28 886, nr 8): 'Het Openbaar Ministerie kan op een effectieve en toereikende wijze aan het recht op kennisneming voldoen door het verstrekken van een schriftelijke uitdraai van de gegevens die over betrokkene zijn verwerkt in (...) COMPAS. Deze wijze van kennisgeving verdient de voorkeur boven het verschaffen van inzage in stukken of het doen van mondelinge mededelingen (...).'

VII. Rechtsbescherming

Bij verstrekking van strafvorderlijke gegevens aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden, kunnen in het algemeen twee partijen bezwaar hebben tegen de beslissing van het Openbaar Ministerie om al dan niet te verstrekken. Dat is in de eerste plaats de betrokkene zelf die bezwaar kan hebben tegen de (voorgenomen) verstrekking en in de tweede plaats de verzoeker die bezwaar kan hebben tegen de beslissing op zijn verzoek.

betrokkene

De beslissing om aan derden op basis van de artt. 39e en f Wjsg strafvorderlijke gegevens te verstrekken is geen besluit in de zin van de Awb. Dat heeft tot gevolg voor dat betrokkene géén bezwaar en beroep op basis van de Awb tegen een dergelijke beslissing openstaat.

De rechtsbescherming van de betrokkene kan op twee manieren gestalte krijgen. Indien betrokkene van mening is dat er onrechtmatig wordt verwerkt, kan deze de Staat aansprakelijk stellen op basis van art. 6:162 BW (onrechtmatige daad). Indien betrokkene meent dat de verstrekking weliswaar rechtmatig is, maar dat om redenen van bijzondere persoonlijke aard tot een andere afweging moet worden gekomen, kan betrokkene op basis van art. 39q Wjsg verzet aantekenen. De beslissing op



verzet, is een beslissing in de zin van de Awb waartegen bezwaar en beroep kan worden aangetekend. De bezwaarprocedure zal door het Parket-Generaal (afdeling BJZ) namens het College worden afgehandeld.

derde / verzoeker

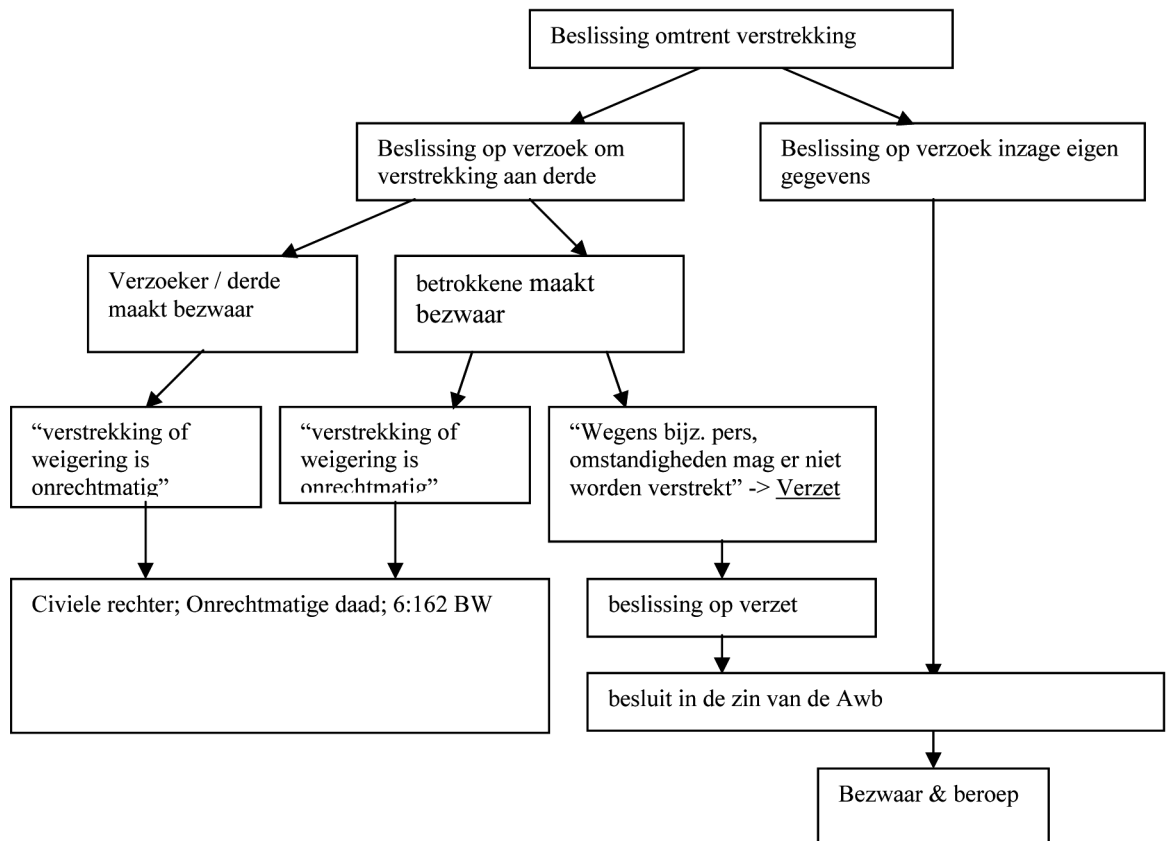
Aangezien een beslissing op basis van de artt. 39e en f Wjsg geen besluit is in de zin van de Awb, is de enige mogelijkheid van rechtsbescherming voor de derde een beroep op de civiele rechter op grond van art. 6:162 BW.

Geen van bovenstaande procedures schort de beslissing om te verstrekken op. Uiteraard kan onder omstandigheden wel gewacht worden met de feitelijke verstrekking. Of aanleiding bestaat om eerst de uitkomst van de procedure af te wachten, is primair ter beoordeling van de behandelend ambtenaar van het Parket-Generaal. Indien er twijfel is over de vraag of verstrekt kan worden, verdient het de voorkeur eventuele procedures die de (voorgenomen) verstrekking aanvechten, indien mogelijk, eerst af te wachten.

verzoek van betrokkene op basis van art. 39i Wjsg

De beslissing op een verzoek op basis van art. 39i Wjsg is een besluit in de zin van de Awb waartegen bezwaar en beroep open staan.

Schematisch:



VIII. Wettelijke verplichting tot verstrekking van informatie

1. Inleiding

Zoals reeds uiteen is gezet in hoofdstuk IV § 2 en 3 vormt een wettelijke verplichting naast de goede vervulling van de taak in samenhang met het zwaarwegend algemeen belang, een grondslag om te verstrekken. Wettelijke verplichtingen om informatie te verstrekken zijn veelal opgenomen in de wet waarop het orgaan ten behoeve waarvan wordt verwerkt, is gebaseerd (zoals de Wet op de Nationale ombudsman).



2. Beoordeling

Indien er een wettelijke verplichting bestaat om informatie te verstrekken, behoeft verder geen beoordeling op basis van de Wjsg plaats te vinden. Van een verzoeker kan in beginsel worden verlangd de wettelijke verplichting op basis waarvan het Openbaar Ministerie zou moeten verstrekken, aan te geven. De wijze waarop aan de verplichting invulling wordt gegeven (welke gegevens, termijnen enz.) dient te worden beoordeeld aan de hand van de Wet die de verplichting schept. Verstrekking van informatie gebeurt feitelijk door het dienstonderdeel dat met de plicht wordt geconfronteerd.

3. Voorbeelden

Voorbeelden van verstrekkingen op basis van een wettelijke verplichting voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden zijn verstrekkingen aan:

- | | |
|---|--|
| – De Nationale ombudsman | (art. 19 Wet nationale ombudsman) |
| – AIVD/MIVD | (art. 61 Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002) |
| – Minister van Justitie | (art. 129 Wet op de Rechterlijke Organisatie en bijv. art. 5 Gratielwet, art. 36 lid 3 Wjsg) |
| – Bureau BIBOB | art. 27 Wet BIBOB) |
| – Parlementaire enquêtecommissie | (art. 3 Wet op de parlementaire Enquête) |
| – Schadefonds geweldsmisdrijven | (art. 9 Wet schadefonds geweldsmisdrijven) |
| – CBP | (art. 61 lid 5 Wbp) |
| – Zorgverzekeraars | (art. 99 Zorgverzekeringswet) |
| – De Belastingdienst | (art. 55 Algemene wet inzake rijksbelastingen) |
| – Onderzoeksraad voor de veiligheid | (art. 36 e.v. van de Rijkswet Onderzoeksraad voor de veiligheid) |
| – Staatsecretaris van Verkeer en Waterstaat | (art. 22 van Besluit personenvervoer 2000) |

Ook binnen de strafrechtspleging bestaan vele voorbeelden van verplichte informatieverstrekking, zoals de notificatieplicht op grond van art. 126 bb Sv, inzagerecht slachtoffer op grond van art. 51 d Sv en kennisneming door verdachte van processtukken op basis van art. 30 Sv.

IX. Bijzondere onderwerpen

1. Wetenschappelijk onderzoek

Verstrekking van strafvorderlijke gegevens ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek is mogelijk op basis van art. 39g jo. art 15 Wjsg. Dergelijke verzoeken kunnen worden ingediend bij de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken van het Parket-Generaal

2. Verantwoordelijkheid ten aanzien van verstrekking van politiegegevens

Bij verstrekking van politiegegevens hebben de politie en het Openbaar Ministerie elk een eigen verantwoordelijkheid. Het Openbaar Ministerie is, als verantwoordelijke voor het opsporingsonderzoek, gehouden belangen van opsporing en vervolging te wegen, indien sprake is van een voorgenoemen verstrekking.

Het Openbaar Ministerie draagt op basis van de *privacy* wetgeving echter géén verantwoordelijkheid voor het naleven van privacyregels bij verstrekking van politiegegevens op basis van de Wet politiegegevens. Dat is de verantwoordelijkheid van de beheerder van het desbetreffende register (veelal de korpsbeheerder) Zie verder het gestelde in de Aanwijzing Wet politiegegevens (2008A017)

3. Verstrekking van afschriften van strafbeschikkingen

De Wet OM-afdoening maakt het voor ieder ander dan de bestrafte en zijn raadsman mogelijk om de officier van justitie op basis van art. 257h lid 2 Sv om een afschrift van een strafbeschikking te verzoeken.¹ De officier van justitie moet dit verzoek beoordelen. Voor deze beoordelingsprocedure wordt verwezen naar de Leidraad informatieverstrekking OM-afdoening, die als bijlage bij de Aanwijzing OM-afdoening is gevoegd.

¹ Op basis van art. 257d lid 5 Sv wordt aan de benadeelde partij die opgave heeft gedaan overeenkomstig art. 51b lid 1 Sv en aan de rechtstreeks belanghebbende die bij de officier van justitie bekend is, een afschrift toegezonden.



4. Verstreking van rechterlijke uitspraken

De informatie die een rechterlijke uitspraak bevat, is strafvorderlijke informatie. Een vonnis of arrest valt echter (tevens) onder de bepaling van artikel 365 Sv die ook geldt voor de politierechter (art. 367 Sv), de kantonrechter (art. 398 Sv) en de rechter in hoger beroep (art. 415 Sv). De rechter die het vonnis of arrest heeft gewezen beslist op het verzoek tot verstreking daarvan. Voor het Openbaar Ministerie heeft dat tot gevolg dat vonnissen niet integraal mogen worden verstrekt. Wel mag het resultaat van een strafzaak worden verstrekt. Onder het resultaat van een strafzaak wordt verstaan: de kwalificatie van het bewezen verklaarde en de opgelegde straf of maatregel (en eventueel de datum van de uitspraak), dan wel de mededeling dat er sprake is van een vrijspraak of niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie.

Het verstrekken van deze 'uitslag' mag op dezelfde voet als het verstrekken van informatie uit een strafdossier.

5. Uitzonderingen op beginsel 'niet verstrekken bij sepot of vrijspraak'

Er bestaan vier uitzonderingen op het beginsel (zie hoofdstuk IV § 2) dat niet wordt verstrekt bij een sepot of een vrijspraak. In de volgende gevallen kan – ondanks een sepot of vrijspraak – wel worden verstrekt;

- 1) het gedrag (nalaten daaronder begrepen) dat voorwerp is geweest van strafrechtelijk onderzoek past niet binnen een **integere uitoefening van een overheidsfunctie**
- 2) het gedrag (nalaten daaronder begrepen) dat voorwerp is geweest van strafrechtelijk onderzoek is relevant voor de vraag of een **rechtpositionele dan wel tuchtrechtelijk maatregel** moet worden genomen tegen iemand die als zelfstandige, werknemer of vrijwilliger een gevoelige functie bekleedt indien dat vastgestelde handelen twijfels doet rijzen over zijn behoorlijk (beroepsmatig) functioneren;
- 3) het verstrekken van informatie maakt het treffen van noodzakelijke **organisatorische maatregelen** mogelijk;
- 4) door middel van het verstrekken van informatie kan **ernstig en acuut gevaar** worden afgewend.

Iedere voorgenomen verstreking op deze gronden dient ter toetsing aan de helpdesk privacy PaG te worden voorgelegd. Met nadruk wordt gesteld dat de verstrekingen onder 1 en 2 slechts kunnen plaatsvinden indien is vastgesteld dat het gedrag daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Dit moet op basis van feiten en omstandigheden uit het strafdossier kunnen worden vastgesteld. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit inbeslaggenomen stukken en/of uit een erkenning door de verdachte. Deze verstrekingmogelijkheid bestaat dus niet indien tot sepot is besloten omdat niet zeker is of het handelen heeft plaatsgevonden.

Ad 1)

Als in een dossier blijkt van handelen dat niet past binnen een integere uitoefening van een overheidsfunctie, kan in uitzonderingsgevallen (als het noodzakelijkheids criterium zich er niet tegen verzet) informatie daarover aan de werkgever van betrokkene worden verstrekt, teneinde het treffen van rechtpositionele of tuchtrechtelijke maatregelen mogelijk te maken. Bij handelen dat niet strafrechtelijk te sanctioneren is, maar niet past binnen een integere uitoefening van een overheidsfunctie, is bijvoorbeeld te denken aan de situatie dat betrokkene op de computer van het werk, tijdens werktijd, excessief internet gebruikt (met name als het gaat om het bezoeken van onzedelijke websites).

De verstreking wordt ten aanzien van de mogelijke ontvangers ingekaderd onder hoofdstuk IV, § 4, sub a), b) of e) eventueel jo. § 6.

Ad 2)

Bij verstreking van informatie over zelfstandigen kan gedacht worden aan het verstrekken van informatie over iemand die een vrij beroep uitoefent zoals advocaten, artsen of registeraccountants. Ten aanzien van het verstrekken van informatie over werknemers of vrijwilligers in gevoelige functies kan gedacht worden aan werknemers of vrijwilligers die werkzaam zijn met kinderen of gehandicapten.

Als voorbeeld kan de situatie worden genoemd dat een strafrechtelijk onderzoek naar de verdenking dat een leraar zich ten opzicht van een leerling heeft schuldig gemaakt aan een zedendelict uitmondt in een sepot 02, maar dat uit het onderzoek blijkt (er worden e-mails aangetroffen waarvan vaststaat dat deze door de leraar zijn verzonden) dat de leraar zodanige contacten heeft onderhouden met een leerling dat dit twijfels doet rijzen over diens behoorlijk beroepsmatig functioneren. Het betreft dan gedrag dat niet is te kwalificeren als strafbaar feit, maar dat niet wordt geraakt door het sepot 02.



De verstrekking wordt ten aanzien van mogelijke ontvangers ingekaderd onder hoofdstuk IV, § 4, sub e.

Ad 3)

Het nastreven en bewaken van een integere overheid is een taak van het Openbaar Ministerie. Soms is het nodig om onderdelen van de (rijks)overheid in de gelegenheid te stellen organisatorische maatregelen te treffen. Als daarvoor strafvorderlijke gegevens nodig zijn, kan het Openbaar Ministerie die ook verstrekken uit dossiers die zijn geëindigd in een sepot of vrijspraak. Het gaat bij het treffen van organisatorische maatregelen niet rechtstreeks om maatregelen ten aanzien van betrokkene, maar om de organisatie en werkwijze van de dienst of instelling. Door middel van het veranderen van werkprocessen kan bijvoorbeeld de mogelijkheid om strafbare feiten te plegen worden verkleind en kunnen integriteitsbreuken deels worden voorkomen.

Er zijn daaraan wel enkele strenge voorwaarden gesteld. Ten eerste dient het te gaan om verstrekking aan overheidsorganen of andere organisaties die zijn belast met de uitoefening van een overheids-taak. Ten tweede dient de overtreden norm deel uit te maken van de werkzaamheden, zodat door middel van het treffen van organisatorische maatregelen het overtreden van de norm kan worden voorkomen of beperkt.

De verstrekking wordt ten aanzien van mogelijke ontvangers ingekaderd onder hoofdstuk IV, § 4, sub a), b) of e) eventueel jo. § 6.

Ad 4)

Ter afwending van ernstig en acuut gevaar is het ook bij grote uitzondering mogelijk om strafvorderlijke gegevens te verstrekken, ongeacht de bewijsbaarheid van de feiten of de (wijze van) afdoening van de strafzaak. Achtergrond hiervan is dat de afwending van het gevaar dat voortvloeit uit de gewraakte handelwijze een groter belang is dan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degenen wier persoonsgegevens worden verstrekt.

De verstrekking wordt ten aanzien van mogelijke ontvangers ingekaderd onder hoofdstuk IV, § 4 sub b) eventueel jo. § 6.

1. Inzageverzoeken ten aanzien van gegevens van overledenen

Gegevens van overledenen zijn strafvorderlijke gegevens, noch persoonsgegevens. Dat betekent dat de Wjsg en de Wbp géén grondslag bieden om gegevens over overledenen te verstrekken. De algemene geheimhoudingsverplichting die op basis van de Wet RO op de officier van justitie en advocaat-generaal rust, verzet zich in beginsel tegen verstrekking van informatie. Genoemde geheimhoudingsplicht is niet van toepassing, indien de taak van de officier van justitie of advocaat-generaal tot verstrekking verplicht (art. 13 jo. 144 Wet RO). Kortom: Als verstrekking van informatie noodzakelijk is voor een goede taakuitoefening, is verstrekking mogelijk.

In ieder geval kan in zijn algemeenheid tot de taak van het Openbaar Ministerie worden gerekend om zo open mogelijk te zijn naar nabestaanden. Voor het overige kan voor een concrete invulling van de taak aansluiting worden gezocht bij de verstrekingscategorieën en andere beginselen uit deze aanwijzing. Deze aanwijzing geeft immers, door het noemen van categorieën van ontvangers en zorgvuldigheidsvereisten, een invulling aan de taakomschrijving die ook vereist is voor verwerking van strafvorderlijke gegevens op basis van de Wjsg (vgl. hoofdstuk IV, paragraaf 3 vraag 3 en art. 39b lid 1 Wjsg).

Zorgvuldige afweging is ook bij de beoordeling van verzoeken om informatie over overledenen aangewezen, omdat die informatie onder omstandigheden andere personen kan schaden. Ook kan het voorkomen dat informatie over (de levensstijl van) een overledene, nabestaanden kan schaden doordat met behulp van die informatie (leden van) de familie in een kwaad daglicht komt/komen te staan.

Omwille van een zorgvuldige afweging verdient het aanbeveling om de volgende procedurele aspecten in acht te nemen:

- a) Indien een dossier tevens gegevens van andere (nog in leven zijnde) personen bevat, vraagt het dienstonderdeel, mits dit redelijk werkbaar is, om de zienswijze van de betrokkenen;
- b) Indien het bestaan en identiteit van nabestaanden uit de eerste en tweede lijn van de overledene bij het dienstonderdeel bekend is, vraagt het dienstonderdeel, mits dit redelijk werkbaar is, om hun zienswijze;
- c) Indien een dossier medische gegevens, foto's en / of een verslag van een sectie op de overledene



bevat, is het raadzaam om de nabestaanden in overweging te geven de informatie te verstrekken door tussenkomst van de huisarts. Dit teneinde misverstanden, onbegrip, etcetera omtrent een sectie of gebezigde terminologie te helpen voorkomen.

2. Historische overzichten

Artikel 8a van de Wjsg geeft het Openbaar Ministerie de bevoegdheid justitiële gegevens (justitiële documentatie/historische overzichten) te verstrekken aan derden in die gevallen waarin op grond van artikel 39e, of artikel 39f Wjsg strafvorderlijke gegevens aan derden kunnen worden verstrekt. Het artikel ziet op de justitiële documentatie waarover het Openbaar Ministerie de beschikking heeft gekregen in het kader van de behandeling van een strafzaak. Daarbij dienen uiteraard dezelfde criteria in acht te worden genomen als bij de verstrekking van strafvorderlijke gegevens. Het artikel is geen vrijbrief voor het verstrekken van justitiële gegevens (justitiële documentatie/historische gegevens) in die gevallen waarin ook strafvorderlijke gegevens worden verstrekt. Per geval dient te worden nagegaan of de verstrekking van justitiële gegevens (mede) aangewezen is. Daarbij dient nadrukkelijk aandacht te zijn voor de noodzakelijkheid van de verstrekking.

Wanneer derden in andere dan de hiervoor genoemde gevallen een verzoek doen om de verstrekking van justitiële gegevens (justitiële documentatie/historische overzichten), dienen zij te worden verwezen naar de Justitiële Informatiedienst te Almelo.

3. Tijdelijke registers

Tijdelijke registers van COMPAS/GPS zijn niet uitgezonderd van de werking van deze aanwijzing. Ook de tijdelijke registers bevatten allerlei strafvorderlijke gegevens waarop de Wjsg van toepassing is. Dat betekent dat verstrekkingen uit de tijdelijke registers op dezelfde manier dienen te worden beoordeeld als verstrekkingen uit andere systemen van het Openbaar Ministerie. Gezien het feit dat het Openbaar Ministerie te allen tijde de bevoegdheid heeft een verzoek om informatie af te wijzen indien belangen van opsporing en vervolging zich verzetten tegen verstrekking (dan vindt verstrekking immers niet plaats ten behoeve van een goede vervulling van de taak), kan dat ook bij een verzoek om informatie die is opgenomen in een tijdelijk register. Gezien het karakter van de tijdelijke registers zullen belangen van opsporing en vervolging zich veelal tegen verstrekking verzetten, maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan verstrekking ten behoeve van het afwenden van acuut gevaar.

4. Gerechtig vooronderzoek

Over gegevens die in het kader van een gerechtelijk vooronderzoek zijn opgemaakt of verkregen, is het Openbaar Ministerie bevoegd privacy-beslissingen te nemen op grond van de Wjsg, mits deze gegevens aan het strafdossier zijn toegevoegd of zijn opgenomen in een geautomatiseerd systeem van het Openbaar Ministerie. In die gevallen is het Openbaar Ministerie dus ook bevoegd te beslissen ten aanzien van documenten die zijn opgemaakt of verkregen door de rechter-commissaris. Voor de beslissingsbevoegdheid is het niet van belang waar een strafdossier zich fysiek bevindt.

Bij iedere privacybeslissing (en zeker ook bij privacybeslissingen tijdens het gerechtelijk vooronderzoek) moet worden beoordeeld of het belang van de opsporing en vervolging zich tegen een verstrekking verzet. In dit verband zal het Openbaar Ministerie – mede gelet op artikel 30 Sv – een voorgenoemen beslissing moeten afstemmen met de rechter-commissaris.



BIJLAGE

Een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken van het Openbaar Ministerie kan ook buiten de strafrechtspleging samenwerking met verschillende andere partners, zoals hulpverleningsinstellingen en gemeenten vergen. Gedacht kan worden aan de samenwerking met jeugdhulpverleningsinstellingen ten behoeve van de integrale aanpak van kindermishandeling, de samenwerking met gemeentes bij de aanpak van drugsdealers om overlast, onveiligheid en misbruik van gemeenschapsgeld tegen te gaan, of samenwerking met gemeentes, reclassering en instellingen op het terrein van verslavingszorg ten behoeve van de aanpak van (jeugdige) veelplegers. Voor dergelijke samenwerking is een efficiënte wijze van gegevensuitwisseling vaak onontbeerlijk. Teneinde die gegevensuitwisseling in te kaderen en zodoende oog te houden op de bescherming van de belangen van de verschillende betrokkenen, verdient het aanbeveling een samenwerkingsovereenkomst te sluiten.

Twee soorten samenwerkingsverbanden zijn te onderscheiden. Ten eerste het samenwerkingsverband waarbij een apart bestand wordt gecreëerd en ten tweede het samenwerkingsverband waarbij dat niet gebeurt. Elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen, is een bestand in de zin van de Wbp.

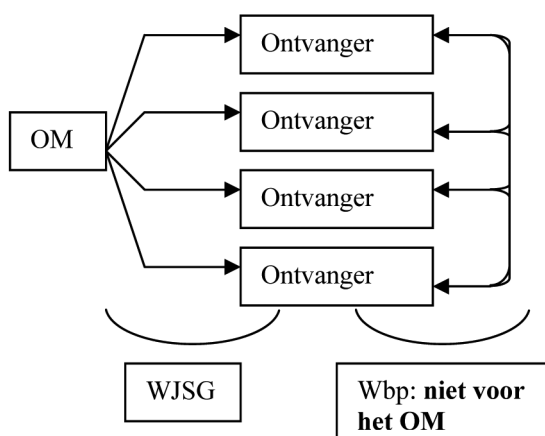
Indien in een samenwerkingsverband bijvoorbeeld casusoverleggen worden gevoerd, daarvan notulen worden gemaakt en opgeslagen en / of gezamenlijke (integrale) actieplannen worden opgesteld ten aanzien van bepaalde personen en deze worden opgeslagen, is sprake van een samenwerkingsverband waarbij een apart bestand wordt gecreëerd. Hierbij is van grote betekenis of het bestand voor de partijen van het samenwerkingsverband raadpleegbaar is. In dat geval is sprake van een apart bestand.

Het samenwerkingsverband waarbij géén apart bestand wordt gecreëerd

Bij dergelijke samenwerkingsverbanden bestaat voor het Openbaar Ministerie geen meldingsverplichting aan het CBP. Het Openbaar Ministerie verstrekt in dat geval alléén gegevens aan de afzonderlijke partners. De Wbp is voor het Openbaar Ministerie niet van toepassing op verstrekkingen binnen het samenwerkingsverband, voor de overige betrokkenen wel (tenzij die ook een bijzondere wet hebben, zoals bijvoorbeeld de politie). De verstrekking van strafvorderlijke informatie door het Openbaar Ministerie dient op basis van de Wjsg en deze aanwijzing te worden beoordeeld ten aanzien van alle individuele ontvangers. Er wordt dus beoordeeld of de verschillende ontvangers een grondslag hebben om te ontvangen en of het Openbaar Ministerie een grondslag heeft om aan hen te verstrekken.

De samenwerkingsovereenkomst dient de vragen uit hoofdstuk IV § 3 van deze aanwijzing in algemene zin te beantwoorden voor alle voorgenomen verstrekkingen aan het samenwerkingsverband. Het convenant dient ruimschoots voor aanvang van de informatieverstrekking aan het samenwerkingsverband, aan de helpdesk privacy PaG te zijn voorgelegd. Voordeel van het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst is bijvoorbeeld dat in bepaalde gevallen ten aanzien van bepaalde ontvangers niet-standaardverstrekkingen kunnen plaatsvinden zonder tussenkomst van de helpdesk privacy PaG. Deze verstrekkingen en de voorwaarden waaronder ze geschieden zijn immers al in algemene zin getoetst en akkoord bevonden door de helpdesk. Verder kan het middels het sluiten van een convenant mogelijk worden op reguliere basis (eventueel onder bijzondere voorwaarden) strafvorderlijke gegevens te verstrekken aan 'overige ontvangers' (zie hoofdstuk IV § 5).

Informatiestromen schematisch:



Het samenwerkingsverband waarbij een apart bestand in het leven wordt geroepen

In dat geval zijn de Wjsg en deze aanwijzing van toepassing op de verstrekking van daarin opgenomen strafvorderlijke gegevens van het Openbaar Ministerie aan het samenwerkingsverband. De verwerkingen binnen het samenwerkingsverband worden beheerst door de Wbp. De verwerking van gegevens in het bestand zal in beginsel moeten worden aangemeld bij het CBP. Dit heeft een aantal gevolgen.

Het convenant regelt de wijze van omgang met de strafrechtelijke persoonsgegevens binnen het samenwerkingsverband met inachtneming van het bepaalde in de Wbp. Aangezien het een nieuwe verwerking betreft en de Wbp van toepassing is, dient de verwerking door de verantwoordelijke te worden gemeld bij het CBP. De verantwoordelijke van de gegevensverwerking binnen het samenwerkingsverband draagt de verantwoordelijkheden die de Wbp hem geeft. Deze dient bijvoorbeeld zorg te dragen voor de melding van de verwerking bij het CBP.

Het samenwerkingsverband waaraan het Openbaar Ministerie strafvorderlijke informatie verstrekt, dient dan ten behoeve van de aanmelding bij het CBP op basis van art. 28 Wbp in ieder geval de volgende elementen in convenant(en) te hebben geregeld:

- de naam en het adres van de verantwoordelijke;
- het doel of de doeleinden van de verwerking;
- een beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de gegevens of categorieën van gegevens die daarop betrekking hebben;
- de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens kunnen worden verstrekt;
- een algemene beschrijving om een voorlopig oordeel te kunnen geven over de gepastheid van de voorgenoemde maatregelen om, ter toepassing van artikel 13 en 14, de beveiliging van de verwerking te waarborgen.

De verstrekking door het Openbaar Ministerie aan het samenwerkingsverband wordt beoordeeld aan de hand van de Wjsg en deze aanwijzing. Het samenwerkingsverband als vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst is dan een 'overige ontvanger' waaraan regulier zal worden verstrekt.

In de samenwerkingsovereenkomst die de verstrekking aan het samenwerkingsverband regelt, worden de vragen uit hoofdstuk IV § 3 van deze aanwijzing in algemene zin beantwoord voor alle voorgenoemde verstrekkingen aan het samenwerkingsverband.

De helpdesk privacy PaG dient ruimschoots voor aanvang van de informatieverstrekking aan het samenwerkingsverband, het convenant dat die informatieverstrekking aan het samenwerkingsverband regelt ter toetsing voorgelegd te krijgen. Bij de beoordeling van de voorgenoemde reguliere verstrekking aan het samenwerkingsverband, zal door de Helpdesk privacy PaG nadrukkelijk worden betrokken hetgeen is geregeld ten aanzien van de informatie-uitwisseling binnen het samenwerkingsverband omtrent de vraag onder welke voorwaarden de informatie door wie kan worden verwerkt. De samenwerkingsovereenkomst op basis waarvan de melding aan het CBP zal geschieden, vormt daarvoor de basis.



Informatiestromen schematisch:

